

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Az ország disze

A kisebbségi iskolák diszt jelentenek a román állam részére. Ezt nem mi mondjuk, ezt a pénzügyminiszter mondja. A román parlamentben, egész Románia közvéleménye előtt. Ha nem ismernék a politika körmönfont stílusát: büszkén és örömmel üdvözölhetnénk a pénzügyminisztert ezért a nyilvános hitvallásért. Sajnos, azonban a helyzet az, hogy ez a dicséret semmi előnyt nem jelent a számunkra.

A kisebbségi iskolák, mint az ország diszei a miniszter szerint, még nem kerülhetnek hosszú ideig az állam elsőrangú problémái közé. A disz annyit jelent, mint fényezés, mint luxus, mint esztétikai jelvény. A miniszter szerint azonban a multak rossz gazdálkodása miatt az ország egyelőre nem gondolhat arra, hogy magát díszszel ékesítse fel és így le kell mondania arról a nemes örömről, hogy a kisebbségi iskolákat támogassa.

Bizony ez nem ironia, hanem nagyon szomorú valóság. Viszszatükröződik benne a hivatalos felfogás egész merevségében, elzárkózottságában. Megtanulhatjuk belőle, hogy még nagyon messze vagyunk attól, hogy megértsenek bennünket.

A mi kulturánkat nem tartják olyan fontosnak, mint az ország általános művelődési lehetőségeit. A mi iskoláink a kormány szemében csak akkor jöhetnek sorba, ha a többségi iskolák ügyei már teljesen meglesznek oldva.

Ez a tipikus nemzetiségi probléma és itt van a különbség, amelyet a kisebbségek folytonosan sérelmeznek. A kultúra, bármely nyelvű legyen is, az egyetemes és minden kultúra támogatása az ország érdekét szolgálja. A román társadalom, a román állam, a román nép maga hatalmas politikai erejével, gazdasági energiájával és kulturális támogatásával a román iskolák számára hasonlíthatatlanul biztosabb alapot nyújt, mint a minden társadalmi, nemzeti és gazdasági előny

nélkül való kisebbségek. Ebben az egyenlőtlen versenyben az volna természetes, ha a kisebbségi iskolák még fokozottabb támogatást nyernének a kormánnytól, mint a többségi iskolák; mert hiszen azoknak a háta mögött áll az erős és hatalmas és gazdag román társadalom.

Ehelyett azonban a multak bünéért a kisebbségi iskoláknek kell bűnhődniök. Azért a gazdálkodásért, amelyre a kisebbségeknek semmiféle befolyásuk sohasem volt, amelyben részt nem vettek, amelyre még

ellenőrzést sem gyakorolhattak. Ehez a kisebbségeknek semmi köze sincs. Ez nem kulturális, hanem politikai- vagy pénzügyi probléma. A kisebbségek, amikor az iskolák számára segílyt követelnek, abban a tudatban teszik ezt, hogy nem könyöradományt kérnek, hanem a kultúra általános előmozdításával épen úgy az állam érdekeit akarják szolgálni, mint a többségi kultúra harcosait.

A kisebbségek — ügyük igazságának tudatában — kívánják,

hogy ez a megkülönböztetés, amely a nemzetiségi kérdést kiélezi, egyszer és mindenkorra szűnjék meg. Egyenlőséget kérünk a kisebbségek részére és pedig nemcsak törvény előtti egyenlőséget, hanem a kultúra támogatásában való egyenlőséget is. Ez pedig annyit jelent, hogy a kisebbségi iskolák nemcsak fényezés, csirraság, vagy diszt jelentenek az ország számára — mint a miniszter mondja — hanem épen olyan fontos és elkerülhetetlenül szükséges elemei az ország kulturájának, mint a többségi iskolák.

Megkezdődött a parlament vakációja

Szünet alatt folynak a tárgyalások a pártok között
Bíróság elé kerülnek a mult kormány zárószámadása?

A politikusok elutaznak a fővárosból, megkezdődik a nyári vakáció. Bratianu Vintila pénzügyminiszter külföldre utazik és valószínűleg Titulescu társaságában Párisba és Londonba is ellátogat. A többi miniszterek és politikusok is megkezdik pihenésüket és ugylátszik, hogy a politikában a nagy viharok után beáll a nyugalom.

A beavatottak azonban jól tudják, hogy mindez csak látzat, mert ép

a nyári szünetet használják fel a vezető politikusok arra, hogy a pártokat reorganizálják

és végrehajtsák azokat a terveket, amelyeknek konturjai már az új parlament megnyitása előtt kibontakoztak.

A szenzáció erejével hat az a hír, hogy

a kormány újabb lépéseket tesz Maniu Gyulánál a meg egyezés létrehozására.

Allítólag több intervenció is történt ebben az ügyben és új plattformokat keresnek a pártok közötti helyzet enyhítésére.

Egyelőre a parlamentben igen élesen támadták a liberálisok a nemzeti-parasztpártot, de viszont

az Averescu-kormány éles kritikálása arra enged következtetni, hogy a kormány nem tekinti most már szükségesnek a néppárt felé való orientálódást sem.

Hir szerint az Averescu-párt bomlása tovább tart. Egyes néppárti vezetőférfiak a nemzeti-parasztpárt felé közelednek és némelyeknek az a véleményük, hogy

az Averescu-párt — Averescu nélkül fuzionálni fog Maniuékkal.

A pénzügyminiszter a kamarában megint a leghevesebb támadásokat intézte az Averescu-kormány pénzügyi politikája ellen és kijelentette, hogy az egész ügyet az állam legfőbb számvevői szék megvizsgálása után a bíróság elé fogja terjeszteni.

Szünet előtt ez a helyzet, de valószínűnek tartják, hogy őszre már tisztázódni fognak a pártok erőviszonyai és az új ülészek sokkal kialakultabb körülmények között kezdheti meg működését.

A nemzeti parasztpárti magatartása az új parlamentben

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Dimineata írja: Szombaton éjszaka véget ért a képviselői mandátumok igazolása és ma megkezdődik a tehrati vita, amely igen rövid ideig fog tartani. A nemzeti parasztpárt részéről nem beszél más, mint Maniu Gyula.

A nemzeti parasztpárt vezérének beszéde, amely minden valószínűség szerint egy deklaráció felolvasásával fog végződni, megállapítja:

1. hogy a nemzeti parasztpárt e parlament tagjaiban nem

látja a törvényes nemzeti képviselőlet kifejezését;

2. hogy épen ezért a párt nem fog résztvenni a jelen parlament törvényhozó munkájában;

3. hogy a nemzeti parasztpárt tagjai arra fogják felhasználni a parlament tribünjét, hogy a visszaéléseket onnan kihangsúlyozzák és egyre szövétegyék az új parlament törvénytelenségét.

Szükség esetén (írja még a bukaresti lap) Maniu Gyula minden kérdésben, ami napirnden van, ki fogja fejteni álláspontját és semmiféle problémát sem hagy megvilágítatlannul.

A szovjet is részt vesz a genfi forgalmi konferencián

Genből táviratozzák: A szovjet közölte a népszövegséggel, hogy elfogadja a meghívást az általános forgalmi konferenciára, amely augusztus huszonharmadikán kezdődik.

A PARADICSOM ÉS A POKOL

MIÉRT A BERLINI NŐ A LEGSZEBB? — A HISTÓRIAI ASSZONYOK GOMBOLYÚ FORMÁI?

— Saját tudósítónktól —

A nagy amerikai lapok munkatársai, akik Európába jöttek, annak megállapítására, hogy az óvilág melyik országa dicsekedhetik a legszebb és a legelegánsabb hölgyekkel, arra az eredményre jutottak, hogy ebben a tekintetben az első Berliné. Egy angol diplomata is úgy nyilatkozott a legutóbb egy londoni újságban, hogy a berlini nő ma már a párisi eleganciát egyesíti a germán test egészséges felépítettségével.

Az amerikai újságírók és az angol diplomata ítéletében bizonyára van némi túlzott lovagiaság, de sok igazság is. Az angol, francia, osztrák, magyar és német divatkirálynők legutóbbi versenyén a berlini szépségkirálynő, hogy úgy mondjuk, több „löhosszal” győzött kartársnői felett. Ami az eleganciát illeti, a berlini nő jelentős haladást tett, annyira, hogy ma a párisival kiállja a legszigorubb próbát.

Ezzel szemben Berlinnek még mindig nem sikerült a divát terén elhódítania Páristól a pálmát. A német divatcégeknek az a törekvése, hogy önálló berlini divatot teremtsenek, több kísérlet után épp úgy megbukott, mint az amerikai cégeknek az a törekvése, hogy befolyásolják az európai divatot. Páris megőrizte hagyományos kiváltságát és a nagy német cégek tervezői épp úgy megjelennek minden hónapban a párisi szalonokban, mint budapesti, madridi, vagy londoni, bécsi vagy newyorki kollégáik. A mai divat természetesen Németországban sem verheteti gyökerét, de az üzletek, a fodrásztermek, a masszázsszalonok tulajdonosai egyetértenek annak megállapításában, hogy a berlini nők ma sokkal több gondot fordítanak a testápolásra, mint csak pár évvel ezelőtt is és talán sokkal több áldozatot is hoznak testalkatuk megfelelő idomításáért, mint a többi ország hölgyei. Nincs az az áldozat, pénzáldozat és fizikai fáradság, amely súlyosnak tűnne fel a berlini nőnek, amikor a test rugalmasságának és karcsúságának biztosításáról van szó. A masszázsszalonok és a ritmikus tánc-

iskolák konjunkturája a tetőpontot érte el Berlinben.

Az idevonatkozó találmányok csúcspontja a Paradies und Hölle névvel nemrégiben felállított „műintézet”. Meglátogattuk az új „édent” s ekként mondhatjuk el azokat a gyönyörteli „szenvédéseket”, amelyeket az elegáns hölgyek nap-nap után magukra vállalnak.

A modern Vénusz habfürdője

A szép vértanuk vékony fürdőköpenybe burkolva egymásután haladnak át négy különböző hőmérsékletű terembe: az első kettő gőzkamra. A negyedik teremben a vizgőz olyan sűrű, hogy 50 centiméterre sem lehet látni s a lélegzetvétel annyira kinos, hogy az ember egyáltalán nem tud beszélni. A hölgyek mindegyik teremben körülbelül negyedórát maradnak és izzadnak, izzadnak szegények minden pórusukból s hozzá ugyancsak bőségesen. Amikor ezzel készen vannak, akkor márványasztalokra fektetik őket és 15 perces kemény masszázst kapnak. Ezután következik a „habfürdő”, a napi kúra „slágere”. A modern Vénusz belép egy kis porcellánmedencébe, amelynek csak az alján van kevés hideg víz. Most szénsavbombákat dobnak a medencébe, amire a kevés víz pár pillanat alatt habbá forr és ellepi a bennálló hölgy egész testét. Ez a habfürdő körülbelül félórát tart. Utána a páciens teveszörtakaróba pakolják és a hölgy most egy teljes órán keresztül izzad. Karja és lába épp úgy, mint testének minden része légmentesen el van zárva.

Amint ott fekszenek sorjában a márvány asztalokon és csak vörösre gyulladt arcuk látszik, az ember önkéntelenül mumiákra gondol. Miután a szoros pólya lehetetlenné teszi a legkisebb megmozdulást is, gondos ápolónők állnak mellettük és szükséghez mérten öntik szájacskájukba a narancsszörpöt, vagy dugnak fogaik közé jégdarabocskákat és üdítő bonbonokat. Ennek a műveletnek végeztével a berlini mumiák megelégedéssel állapíthatják meg, hogy súlyuk egy teljes kilóval kevesebb. Boldogan térnek haza, a

legkisebb étvágygyal ebédelnek, kivesszik részület az 5 órai tea gyönyörűségéből, táncolnak este a klubban anélkül, hogy le kellene mondaniok a gasztronómikus örömeikről. Masnap a merleg megint többet mutat egy kilóval s újra kezdődik a kúra.

Forradalmat jósolnak a női divatban

Nem kell hangsúlyoznunk, annyira köztudomású, hogy a modern nők a legszörnyűbb gyötrelmeket is elszenvedik, csak ne mondják őket kövérnek. Mégis akadnak s különösen Németországban egyre többen akadnak, akik azt jósolják, hogy rövidesen forradalom lesz a női divatban. Az orvosok egészségügyi szempontból természetesen ellene vannak a mai terapeutikus kúra kinövéseinek s amellett törnek lándzsát, hogy vissza kell térni a történelem híres asszonyainak gömbölyű formáihoz.

A történelem legnevesebb asszonyai, ez kétségtelen, nem voltak soványak. Gondoljunk Kleo-

pátrára, a biblia hősnőire, a Medici-család hölgytagjaira, mindek előtt Medici Katalinra, azután Katalin orosz cárnőre. Anna angol királynőre, Mária Teréziára, Viktória angol királynőre, Pompadourra, vagy Lady Hamiltonra. Ezekről és a történelem többi nagy szereplőiről mindent el lehet mondani, csak azt nem, hogy karcsuk és soványak voltak. Sőt kiválóságuk visszavezethető éppen testi alkatukra. A lesóványított nő nem jelenthetett sokat a férfi részére, már csak azért sem, mert elkerülhetetlenül ideges, ingerlékeny és szarkasztikus, míg nemének gömbölyded képviselői egyensúlyozottabb érzékűek, szívesen és őszintén mosolyognak, sokkal nyugodtabbak, sokkal jobban uralkodtak magukon s így jótékony hatással vannak arra, aki közepükben él.

Vajjon hatnak-e ezek az érvek a mai modern nőre? Belátják-e, hogy végeredményben minden nő mégis egyedül csak arra törekszik, hogy tessenek — a férfinak.

Kiszurta kedvese mindkét szemét aztán öngyilkos lett

— Saját tudósítónktól —

Megirtuk annakidején, hogy Strana Ferdinánd stózi legény milyen kegyetlen bosszút állt hűtlen kedvesén. Strana gombaszedés örvé alatt kicsalta Markusovszki Amáliát a stózi erdőbe. Csöndesen, meghittent beszélgettek s a lánynak semmi oka sem volt, hogy kedvese viselkedését gyanus szemmel nézze. Egy ideig járkáltak, majd Strana azt ajánlotta, hogy üljenek le.

A legény ekkor szemrehányást tett a lánynak, hogy hűtlen lett hozzá, mást szeret, sőt arról is beszélnek a faluban, hogy csalfa szerelmének gyülmölése is lesz. A lány meggyőző szavakkal próbálta féltékeny szerelmét megnyugtatni, de mindhiába. A férfi hirtelen fölugrott, fölkapott a földről egy hatalmas fahasángot s úgy fejbevágta a lányt,

hogy az alétlan hanyatlott a földre, erre

kikapott zsebéből egy cipészárt s kiszurta a lány mindkét szemét.

Markusovszki Amália botorkálva igyekezett ki az erdőből, a férfi már nem tűrdözte. Végre elérte tapogatódzva az országutat, itt összeesett, arcán végigcsorgott kioltott szeméből a vér. Így talált rá dr. Weisz stózi orvos. Hazavitte, első segélyben részesítette, de a vizsgálatnál megállapíthatta, hogy a lány szemévilágát emberi tudomány már vissza nem adhatja. Azóta a kassai kórházban fekszik.

A legény ellen elfogató parancsot adtak ki, de mindezt ideig nem sikerült megtalálni.

E napokban aztán gombaszedés közben a falusiak

ráakadtak a bosszuálló legényre a „Schwalbenhügel” közelében, ahol átlőtt halántékkal fekiútt.

A helyszíni szemle kétségtelesen megállapította, hogy öngyilkosságot követett el. A holttest már egészen meg volt feketédve s a nyári melegben a legyek ezrei kezdték ki.

Mozgószínházi műsorok:

Heyman-szinkör

Ma és holnap
5, 7 és 9 órákor

Ő az egyetlen

Szenzációs strandfilm

Főszerepben:

Alphons Fryland és Josefina Backer

Jön

Jön

A nevető férj

Szenzációs vígjáték

Apolló és Atlantic mozgók

Ma, kedden

Messalina

(Mindenki szeretője)

Oriás film!

Az Apollóban
a délutáni előadáson
10 és 15 leies
helyárak vannak

Dorian Terrasse

9 órákor és
Dorian filmszínház
6 órákor.

Ma és a következő napokon

A fehér néger

Látványos film 6 felvonásban

A főszerepben: RIMSKY

Előzőleg:

Buster Brown nyaral

c. kitűnő vígjáték 2 felvonásban

Motorkerékpár

precíz javítását és alkatrészek elkészítését

legolcsóbban
vállalom

„Moto” mechanic

Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 17

Fantasztikus számok az amerikai sajtó ellerjedettségéről

Amerika az újságok és folyóiratok országa. A könyv kevésbé kapós, mint az újság s a statisztika megállapítása szerint az Egyesült Államokban csak minden 12.500 lakosra jut egy könyv.

A „New York Herald” szerkesztője valóságos szédületes számokat említett az amerikai újságok elterjedtségéről egy chicagói banketten. Adatai szerint, az északamerikai sajtó évi bevételeinek összege több egymilliárd dollárnál. Ebből az óriási összegből 260 millió dollár esik az előfizetésre s az utcai árusításra, a hirdetési rovat pedig 760 millió dollár jövedelmet hajt.

Az újságok példányszáma a legutóbbi években másfélszer gyorsabban növekedett meg, mint ahogy a népesség szaporodott. Mindennap egy-egy újságpéldányt nyomtatnak az Unió minden lakosának. Egy-egy reggeli lap esik minden családra egy-egy estilap minden lakosra. He beveszünk a számításba minden heti és félhavi folyóiratot s minden időszaki kiadványt, minden sajtótermék napi példányszáma 250 millió példányra rug, vagyis naponta kilenc időszaki nyomtatvány jut minden családnak. S Amerikában 25 millió család van.

Két anya és negyvenhét gyermek

Londonból jelentik: Toubridge kis angol város nyugodtan henegethet azzal, hogy a világ két legnépesebb családjának tulajdonosa. Tegnapelőtt Luca gépész feleségének megszületett huszonnegyedik gyermeke s ezzel megdöntötte az eddigi világrekordot, melyet eddig egy ugyancsak Toubridgeben lakó asszony Goldsmithné, egy vasutas felesége tartott. Goldsmithnének huszonhárom gyermeke van.

Az angol lapok azt állítják, hogy emberemlékezet óta nem fordult elő az az eset, hogy két anya negyvenkét gyermeket nevelt volna fel. Lucané huszonnégy gyermeke közül tizenhat fiú, hatan ikertestvérek. Atyjuk heti 45 shillinget keres. Elég nyomorult kereset ez, hiszen ebből az összegből legalább tizenkilenc shilling kenyérré kell.

Berkovitsné

ארטה. כשר
vendéglője

N. Iorga (Zöldfa) - 19

Izletes házikoszt

Mérsékelt abbonoma-árak

Diétás koszt is kapható

Kerthelyiség megnyílt

3617

Egy ötszázezer lejes csekk, avagy a lekvár nekiszaladt a tűnek!

A váradl rendőrség nyáresti szenzációja

A rendőrség kánikulai csöndjében vasárnap este titokzatos ügy esett.

Az ügyeletes rendőrtiszt unalmában nagyokat ásított, a mikor két izgatott ember rontott be hozzá. Egy alacsony és egy magas ember voltak a látogatók.

Az egyik — a kicsi — izgatottan adta elő a rendőrtisztnek, hogy

megvett egy ötszázezer lejere kiállított csekket

a társaságában levő urtól, aki most vissza akar lépni az üzletből.

A magas ur egykedvűen, mosolyogva hallgatta a panaszt, úgy tett, mintha az őt nem érdekelné. Az ügyeletes tiszt nem értett semmit a két ember vitájából, mire a nyurga ember megszólalt:

— Már pedig ezt a csekket én olyan olcsón nem adom.

És hirtelen a zsebébe nyúlt, ahonnan kis kék lapot, a csekkönyvecskékből ismert írást húzott elő, amelyről a rendőrtiszt legnagyobb ámulatára a következőket olvasta le:

Polgári Takarékpénztár
Oradea.
Fizessenek ezen csekk alapján
..... urnak v. rendeletére ötszázezer lejt.
(Olvaszhatatlan aláírás)

A rendőrtiszt forgatja, nézi a nagy összegről kiállított csekket, hol az előtte álló embereket mustrálja és nem igen értette, hogy kerül a két ípséhez ilyen summa.

Aztán hirtelen mentő ötlete támadt a rendőrtisztnek, a közelben lakik Révész Béla, a Polgári takaréki vezérigazgatója, átküld érte, hátha valami titokzatos bűncselekmény történt.

És már indul is egy detektív a vezérért, akit éppen vacsoránál talál. A két pasas ezalatt nyugodtan várt a rendőrségen.

Borzalmas percek ég és föld között

— Saját tudósítónktól —

Lisszabon környékén történt annak a tengeri partfürdőnek közelében, amelyet ilyenkor sürün elárasztanak a nyári fürdőzők. Rendkívül meredek sziklapartokon vezet az ut a partfürdőhöz, az ut oldalát fაცөлőpök szegélyezik.

A napokban egy fiatal pár utazott autón a partiürdő felé, amikor egy szerencsétlen fordulat következtében az autó kiágódott a meredek utstről és a mélységbe fordult. Szerencsére az egyik hátsó kerék megakadt egy cölöpben s így

A bankdirektor átsietett a rendőrségre és mikor meglátta a csekket, hangosan felkacagott. A csekk a banknak egy régi, elavult nyomtatványára volt kiállítva és az aláírás helyén valami olvashatatlan krix-krax állott.

Emberünk — a csekk boldog tulajdonosa — vitába szállt a direktorra hogy a csekk bizony valódi. Olyan összeüggéstelen, zavaros okfejtéssel védte igazát, hogy a rendőrtiszt, aki az elmebajosok nyelvén nagyszerűen ért, hirtelen így szólt hozzá:

— Mit csinál a lekvár?

— Nekiszaladt a tűnek — volt a gyors, határozott, precíz válasz és már tisztában is voltak a csekk egész történetével.

A szerencsétlen ember né-

hány napja szabadult az elme-gyógyintézetből és a Royal kávéházban, ahol ismerősei vannak, azzal ugratták, hogy átadtak neki egy régi, érvénytelen csekklapot. Ezt ő gyorsan kiállította és egyik törpebank kezdő tisztviselőjének kínálta eladásra.

A tapasztalatlan ifju tiz per cent engedménnyel hajlandónak mutatkozott a csekk megvételére, már írást is készítettek az ügyletről, amikor az üzlet meg-hiusult és így kerültek a rendőrségre.

Itt azonban hamarosan szét-foszlott az ötszázezer lejes remény, ami azonban egyáltalán nem befolyásolta emberünk hangulatát, aki boldogan, mosolyogva hagyta el a rendőrség épületét.

Versenyfutás az Óccánon

Newyorkból táviratozzák: Tegnap éjjelkor megkezdődött a legizgalmasabb verseny, amely valaha a tenger meghódításáért folyt.

Négy nagy óceánjáró hajó, az amerikai Mauretania, Olimpia, Leviathan és a francia France nevű gőzösök indultak a newyorki kikötőből, hogy eldöntsék a kitűzött gyorsasági versenyben az elsőbbséget.

Szakértők véleménye szerint a győztes hajó öt napnál rövidebb idő alatt fogja megtenni az utat Newyorktól az európai partokig.

Meddő maradt multfeti pályázatunk

Harmadik pályázatunk iránt oly nagyfokú érdeklődés nyilvánult meg, hogy nem voltunk képesek a rendelkezésünkre álló rövid idő alatt a befutott tippeket átdolgozni és így csak mai számunkban közölhetjük az eredményt.

Csodálatos, hogy a pályázók 90 százaléka 3:1-es Tőrekvés és 3:1-es Kinizsi győzelmet várt. A Tőrekvés—KMSC mérkőzés eredményét egyedül Imrei Zoltán, a Kinizsi—Universitatea meccs eredményét pedig egyedül Chenjea György találta el, de ezzel szem-

ben a többi három kérdést eltevesztette. Friedmann Béla is meglehetősen jól tippelt, csak a Tőrekvésnél és a Kinizsinél tévedett egy-egy góllal. Ugy szintén Steiner Károly is így tippelt.

A magyar vízipóló csapat győzelmét három pályázón kívül mindenki várta. A Coltea—Unirea Tricolor mérkőzésbe több Coltea győzelem jött be, mint Unirea. A pályázók 2 százaléka eldöntetlen eredményeket is várt.

Az első díj megítélését ismét nem kellett a sorsra bízunk, — mert a legjobb pályázatot Imrei Zoltán küldte be, aki eltalálta három kérdésünket és csak a Kinizsinél tévedett 5:2 helyett 5:1-et tippelt. II-ik helyre legjobb pályázataikkal két aspiráns volt: Steiner Károly és Friedmann Béla.

A két pályázó közül a szerencse Steinernek kedvezett. Így tehát az első díjat, egy nagyszerű futballpumpát Imrei Zoltán; a második díjat egy pár sipsontvédőt Steiner Károly nyerte meg.

Imrei Zoltánnak, mint az első díj nyertesének jogában van a pumpa és a sipsontvédő közt választani.

A szerencsés nyerők nyereimeiket már ma délután felvehetik a kiadóhivatalunkban, Hege-düs hírlapiroda.

Megközelítő pályázatokat a következők küldtek be: Hartmann György, Nagy Gyula, Szűcs István, Fenyő László, Haász Kálmán, László Ferenc, Weisz György, Bach László, stb.

az autó lógva maradt a szakadék fölött. Az ifju pár kilendült az autóból, de kezükkel mindkettőnek sikerült mekapaszkodni a lógó autón. A férfi balkarjával fogódzott az autóra, jobbival pedig az autó lámpájába fogódzó nőt tartotta.

Irtózatoss percek teltek el, már-már elvesztették minden erejüket, mikor a megrémült fürdőzők értesítésére ép az utolsó pillanatban megérkeztek a tűzoltók és szörnyű helyzetükből megmentették őket.

Olasz képviselők Magyarországon

Budapestről táviratozzák:

Turatti, az olasz fascista-párt főtitkára meleg hangú levelet intézett Almásy László képviselőhöz, az egységes párt elnökéhez, melyben közli, hogy az olasz képviselők az ősz folyamán — régi tervükhöz képest — meg fogják látogatni magyar kollegájukat.

Turatti sajnálkozását fejezi ki, hogy nem jöhet személyesen Magyarországra, amelyet minden olasz szeret és amelynek szépségeit maga is szeretné személyesen megcsodálni.

MOZI

A DORIAN TERRASSE ÉS DORIAN FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedd 6 és 9 óraker: „A fehér néger“, a főszerepben Rimsky. Előzőleg „Buster Brown nyaral“ c. 2 felvonásos kitérő vígjáték.

Szerda 6 és 9 óraker: „A fehér néger“.

AZ APOLLÓ ÉS ATLANTIC MŰSORA:

Kedd, szerda, csütörtök: „Messalina mindenki szeretője“ Az Apollóban a délutáni előadás 10 és 15 leies helyárak mellett megy.

Heyman szinkör

Kedd 5, 7 és 9 óraker: Ő az egyetlen, Alphons Fryland és Josephina Backer.

Szerda 5, 7 és 9 óraker: Ő az egyetlen, Alphons Fryland és Josephina Backer.

Fájdalmas kötelességet teljesíték, amikor jelentem, hogy cégemnek évek óta volt kiváló, fáradhatatlan képviselője

Freifeld Henrik úr

hosszas szenvedés után elhunyt.

Emlékét mindig kegyelettel fogom megőrizni. Sibiu, 1927. aug. 1.

LICA élelmiszeripar
Albrecht Károly

A B-listás családirto. Berlinből jelentik, hogy Kaiserslauternben egy kereskedelmi tisztviselő, akit elbocsátottak állásából, önmagát, feleségét és gyermekét megmérgezte.

Rebeles & Fodor

uri szabók 3255

Bazár-épület, színházzal szemben

SPORT

Vasárnap lesz az országos bajnokság döntője

Vasárnap, augusztus 7-én kerül lebonyolításra Románia 1927. évi futballbajnoksága. A döntőben

a temesvári Kinizsi és a brassói Coltea

mérkőznek.

Előbbit már ismerjük, az elmúlt évben nyerte meg hatodsor Románia bajnokságát, ezzel szemben a brassói Colteát csak hírből ismeri Nagyvárad közönsége. A Coltea telítve van erdélyi futballistákkal, kik ott katonáskodnak. Különösen sok aradi van köztük. Ott látjuk soraikban Kisst, az aradiak nagyszerű kapuvédjét, aki már a román nemzeti válogatott színeit is reprezentálta, továbbá

Auer II-öt, az AMTE nagyszerű csatárát, a román válogatott új tagját. Ezenkívül több temesvári, váradai futballista játszik a brassói katona csapatban.

A döntő színhelye még nincs megállapítva. Reméljük ezúttal a „Comitetul Central“ (központ) méltányosabb lesz hozzánk és Váradra tüzi ki a mérkőzést.

Ez esetben vasárnapra már nem kellene egyesületeinknek programról gondoskodni és Nagyvárad közönségének módjában lenne egy mindvégig izgalmas és nivós mérkőzést élvezni. Milyen jó is lenne gólokat látni, melyeket nem mi kapnánk.

Szemere Pál bucsulevele a NAC vezetőségéhez

Megírtuk, hogy Szemere Pál, a Nagyvárad Atlétikai Club nagyszerű játékosát visszatér régi otthonába.

Szemere Pál egy rövid levélben bucsuzott el egyesületétől és elnökségétől. A levelet szó szerint az alábbiakban adjuk: A Nagyvárad Atlétikai Club

Tekintetes Elnökségének

Loco.

Allásom felmondásával kényszerítve vagyok más existenciát keresni, itthagyni azt a várost, — amelyben, bár gondterhesen, de jóbarátoktól körülveve, jól éreztem magamat, itthagyni azt a klubot, amely két év alatt annyira szívemhez nőtt.

Minden örömmel és energiámmal azon voltam, hogy a club érdekében tevékenykedjem, hogy tudásomat az Egyesület szolgálataiba szegődtessem. Sajnos, a sors utjai kiszámíthatatlanok, most, — amikor minden emberre szükség lenne, éppen akkor kell távozznom.

Könnyes szemmel, elszomordott szívvel mondom köszönetet a t. Elnökségnek. Mondok Isten hozadékot az én nagyon szeretett klubomnak. Megesőkölok azt a zászlót, amely az emberek szeptimizmusa miatt félárbocon csüng.

Köszönetet mondom a tekintetes Elnökségnek azért a szeretért, amellyel körülveve, pótolni akarva a szülei ház nagy távolságát.

Hálával tartozom azoknak az embereknek, akik segítségemre voltak, akik bátorítottak és atyai jó tanácsaikkal láttak el.

Soha el nem muló szeretettel gondolok arra a csapatra, amely szeretett és amelyet oly nagyon szerettem én is.

Igém és fogadom, hogy hazamban, ahol csak módomban állhat, segítségére leszek ennek a jobb sorsra érdemes klubnak.

Ne felejtsem el és tartisanak meg emlékeztükben éppen úgy, mint én, aki fájó szívvel bucsuzom a zöld-fehér lobogótól.

Isten áldását kérem munkájukra, adja az Egék Ura, hogy munkájuknak eredménye legyen.

Az emberek lelkét hassa át a NAC iránti szeretet, összefogva, vállvetett munkával segítsék az egyesületet.

Amikor még egyszer köszönetet mondom a tek. elnökségnek atyai jóindulatáért, mindnyájukra az Isten áldását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Szemere Pál.

Butorok

Hálók, ebédlok, különféle butorok, hencserek, matracok minden eladható árban eladók.

Hajlított székek gyári árban

— Eladás nagyban és kicsinyben —

Aleea Romei (Deák F.)-utca 2 Lloyd-kávéházzal szemben.

Dr Rácz Sanatorium

ORADEA, Printul Carol

7

Vizgyógy, szénsav, villanyfény és hőfürdői, beléző curái Olcsón — csak amennyibe az elutazás vizuma és útiköltsége kerül. — Gyógyítja, az ideges, kimerült szív, gyomor, bél rheumás, vérszegény, tüdőbetegket. — Hízó-, fogó-curák. Bennlakó orvosok:

Dr Rácz Ödön igazgató,
Dr. Lichtenegger nőgyógyász-operateur.

Legjobb minőségű gyönyörű kimintázású divat-delainek szezonvégi reklámára. Lei 40. — Leitner Márton R.T.-nál.

Női tavaszi kabátok

1200 leitől

Női ponguolák és ruhák

195 leitől

nagy választékban a legszebb kivitelben

Weber Model-áruház

Viahuja (Szt. János)-utca 6. sz.

○ A csabai teniszverseny. Csabáról jelentik: Augusztus negyedikén kezdődik a nemzetközi teniszverseny, amelyen résztvesz Románia bajnoka, dr. Lupu is.

Belgrád: Jugoszlávia — Csehszlovákia 1:1 (1:0.) Nagy meglepetés.

Heti árjegyzék

leszállított árakban Lei

Vendégloői mély, lapostányér	17
Vendégloői csemegetányér	14
Vizes pohár, csiszolt	6
Boros pohár, csiszolt	4
Likörös pohár, csiszolt	4
Befőttes üveg, fehér	3
Lekváros befőttes üveg	4
Porcellán teáscsésze	22
Vizes palack, csiszolt	15
Vizes készlet, 6 személyre	60
Feketekávé csésze, színes	18

Tabla-ablaküveg olcsón

Képhezvezés, ablaküveg, gyógyszeres üvegek — minden nagyságban

Eladás nagyban és kicsinyben

Fraji KOMLOS Testvérek

ORADEA - NAGYVÁRAD

N. Iorga (Zöldfa)-utca 13. szám

Telefon: 372. 2822

Román természetes ásványvizek:

Borszéki borvíz
Breazau keserűvíz
Málnási Mária-gyógyvíz
Málnási Sicilia-gyógyvíz
Bikszádi ásványvíz
Perla Bodok

mindig friss töltésben kaphatók

Fischer Emilnél

Parcul Stefan Cel Mare 11. szám

Telefon: 9-62.

a Societate de Hidrologie și Medicale București tagja

Botrány egy kávéházban

A Minerva-kávéházban tegnap délután nagy vasárnapi kártyacsata volt. A kis külterleki kávéház vendégei nem igen vannak tisztában a játékszabályokkal és vitás esetekben az öklükkel korrigálják a szerencsésüket.

Igy keveredett szelid snapsz-lizás közben vitába Molnár István kocsis a partnerével, aki miután nem akarta elismerni annak igazát, a kávéház közepén ingujjra vetkőzve próbálta elintézni a differenciát. Ez azonban a kávésnak nem tett szert. Gyorsan rendőrt szajlajtott, de a megvadult kocsis a rendőrnek is nekiesett.

Trián detektív éppen a kávéház előtt haladt el, figyelmessé lett a zajra, bement és hamarosan leszerelte a dühöngő kocsis, akit beszállítottak a rendőrségre.

Fogja be a száját Schvarcné kérem

és ne molesztáljon örökös bögésével; vegye tudomásul, hát igenis nincs szívem, mert nincs rá szükségem, no és?...

Igy kezdődik az a megrendítő levél, amit özvegy Schvarc Sámuelné ír nekünk ma az Alexandri (Teleky) utcáról. Szívenütő mondatok vannak ebben a levélben:

A ház, ahol lakom, a mienk volt. Szegény uram a háboruban potom áron eladta mai házigazdánkknak. Ismert tragédia. A fiuk kint az első vonalban, jönnek a mézesszavu ügynökök. Az uram isten nyugtassa gyenge ember, a ház fuccs! Hadikölcsön. Aztán egy roppanás. Ma itt vagyok nyomorúságban egy fiammal, aki kereskedelmi alkalmazott s abból élünk, amit szegényke keres és amit rosz szemmel összevarrogatok. Mert mi haszna a tanítónői diplomám, ha már öreg és beteges vagyok?

Egy zúg maradt a lakásomból, két szoba, amit ha már nem is igényeimhez, de emlékeimhez mértek. Ebből a lakásból is mennem kell, a háziuram nem irgalmaz. Mily szomorúan olvastam tegnap az Estilapban, amely mégis egyedül áll az agyonsanyargatott bérlők mellett, milyen fájdalommal olvastam, hogy a lakó lássa be — a lakó! — hogy törekednie kell a háztulajdonos igényeinek kielégítésére.

Tisztelt Szerkesztő ur, mily szívesen belátnék én mindeat, ha nem kellene elvesztenem a biztos földet! Már tizszer nyakamba vettem a várost, tizszer újra kezdtem a lakáskeresés kálváriáját. Ó csoda szívtelenség volt jogot adni szívtelen embereknek, hogy kidobhadják a bizonytalanságba lakóikat, alacsony üzleti érdekből. Sehol nincs lakás, természetes, hisz sehol nem épült, s ahol megépül egy odu, százan csapnak le rá és nincs az a bér, amit meg ne fizetnének.

Én pedig hiába könyörgök kegyelemért. A háziuram, akít a háboru szele vetett ide, meg se hallgat. Csak annyit, hogy október helyett májusig várjon, amikor talán talán lesz lakás. Most októberben nem lesz.

— Kérem, ne trombitáljon itt nekem, fogja be a száját és minél előbb pusztul, annál jobb mindketőnkre nézve. Lássa be Frau Schvarc.

Frau Schvarc. Még a Lázalku idején, amikor halálosan ellenálltam, kisztihand nagyságos asszony voltam, aztán lettem nagysága kérem, később nagysád, a felmondáskor t. c. asszonyom, holnap nyilván hallja kend Schvarcné. De ezt csak jellemzésül emlitem meg, anélkül, hogy lájna.

Hissen az igazi nagy fájdalmat is el kell csitítani. Csak csodálkozni tud a szegény ember. Vagy ki érti meg, hogy a kereskedő, iparos tönkremegy, a földcsurat megígátja a földreform, csak a háziur részeseül a legnagyobb kedvezményben. Pedig a háztulajdonosság nem foglalkozás, csak a gazdag ember mellékjöveldelne. Ha a háziurakat mondjuk még egy-két évig nem szabadították volna ránk, még mindig nagyon jól és gazdagon éltek volna — a foglalkozásukból.

Nem frázis az kérem szépen, hogy a költőzködés leégés. Ezért is remeg úgy tőle a szegény. Sőt ma egy költőzködés egy nagára valamit adó, kicsit rendes családnak tökéletes anyagi leromlása.

Maga a költőzködés roppant költéses, de ez még csak a kezdet legeleje. A butorok ugye 10, 15, 20 év alatt bizony lezüllöttek. Régi helyükön még valahogy mutatnak valamit, de ha kimozdítjuk a szekrényt, a szublatot, asztalt, ágyat sarkaiból már nem halaszthatjuk tovább a drága javítást. És most mondjuk, hogy lehetetlen utánjárással, ügynöki segítséggel és különös szerencsével valaki kap lakást. No az a lakás kérem, milyen állapotban van! Nem beszéllek magamról, szegényről, de akit nagyobb lakásából üz ki a házigazdája? A lakások fala rongy és piszok, a konyha füstös, férges a csapok mindenütt töröttek, a tűzhelyen nincs karika, csengők némák, ajtók, ablakok máza lekopott, mosdó folyik, kályha rom. Nem

csoda, a lakóknak 1914 óta nem volt pénzük a lakások renoválására.

És a szerencsétlen lakó, a kidobott és új fészekre bukkanó lakó most tisztogasson, festessen, költöszön, asztalosra, szerelőre, mázolóra kályhára, féregirtóra. Az utolsó lejét is a lakásra költi, adósságba verődik és tetejébe fizesse a borzasztó lakbért! Talán nem lett volna szabad kitenni a tömegeket a lakásfelmondás rémségeinek. Talán ez a kormány rögtön rájön, hogy itt az ideje a revízióknak!

De én mindezt már nem is a magam érdekében és nem a magam védelmére mondom, hiszen az én nevem: Schvarcné fogja be a száját! Pedig két fiam pihen a Doberdó kövei között és amikor ők

meghaltak, a háziuram akkor csinálta élete legszebb lánczletét... Ezeket mondja özvegy Schvarc Sámuelné drámai erejű levelében.

FELHÍVÁS!

Felhívom mindazon ügyfeleimet, akiktől követeléseim vannak, hogy naponként délután 2—6 óra között lakásomon Calea Victoriei 57. (Hegedűs gyógyszerár mellett) okvetlenül felkeresni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelen leszek követeléseimet peres uton érvényesíteni.

Oradea, 1927 augusztus 1.

Dr. Balázs Jenő,
okleveles ügyvéd.

INGYEN!

DICKENS MŰVEI

A bel- és külföldi remekírók magyar kiadásai sorozatának második műveként rövidesen megjelenik Charles Dickens műveinek nagy kiadása, teljes fordításban.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, így tehát e lapnak azon olvasói, akik az alant található szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címünkre küldik, ingyen kapják a kiadásunkban megjelenő

Dickens műveinek

egy teljes 24 kötetes, körülbelül 4000—5000 oldalra terjedő kiadását.

Könyvkiadóvállalatunk szerkesztő-, bíráló- és fordító-bizottságának névsora a következő: Bánóczy László dr., Endrédi Béla dr., Forró Pál dr., Fülöp Zsigmond dr., Havas András Károly, Kállay Miklós, Lándor Tivadar, Német Andor, Porzolt Kálmán, Pünkösdi Andor, Salgó Ernő dr., Sebestyén Károly dr., Somlyó Zoltán, Sziklai János dr., Szini Gyula, Szitokai Kálmán, Vécsei Leó

Charles Dickens, aki nemcsak Nagybritanniának, hanem a világ összes országainak és népeinek szívben és kedélyben leggazdagabb költője, műveivel első helyet foglal el az egyetemes irodalomban. A lelkes olvasók számos légiói, akiket ezek az utólrhetetlen írások drámai feszültségükkel, nemes érzelmi tartalmukkal és kiapadhatatlan humorukkal lebilincseltek és igaz derűltségre hangoltak. Dickens regényei és elbeszélései kiadásunk második fényes sorozata szép nyomásban, kitűnő fordításban jelenik meg és csak a hirdetés és csomagolás költségeiért kérünk kötetenként 30 fillérenyi megtérítést. — A szétküldés abban a sorrendben történik, amelyben a megrendelések beérkeznek. — Kiadásunk a következő műveket foglalja magában: A Pickwickerek, Kis Dorrit, Copperfield Dávid, Nickleby Miklós, Két város története, Nehéz idők, Twist Olivér, A Sylvesteri harangok, Kisérteties történet, Az élet küzdelmei, stb.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek: Christensen és Társa GUTENBERG könyvkiadóvállalat Budapest, IV. Váci-u. 17 félemelet.

SZELVENY

Alulírott Dickens összes műveit ingyen kívánja Átfételi elismerést és szállítási értesítést kérni.

Név:

Lakhely (utca)..... Posta.....

D. 153

APOLLO

ATLANTIC

Mától kezdve

Messalina

(Mindenkinek szeretője)

Oriás film!

Nyílt levél

ahoz, aki engem azzal
rágalmaz, hogy felakasz-
tottam magamat

Ez alatt a cím alatt a
következő nyílttéri nyi-
latkozatot jelent meg a
„Szalontai Lapok” leg-
utóbbi számában:

Már másodízben kürtöli tele
Szalontát egy jóakaróm azzal,
hogy felakasztottam magam. —
Semmi okom sincs arra, hogy ön-
kezemmel vessek véget életem-
nek. Aki ismer, tudja, hogy a jó
sors el nem vakíthatott, a balsors
pedig meg nem tántoríthatott so-
ha. Hittem el s élni is fog.

Ez a magam dolga volt, most
rátérek rágalmazóimra. Hitvány
aljas gazembernek nevezem meg
itt a nyilvánosság előtt azt a fér-
finék született fecsegő vénasz-
szonyt, ki rólam ilyen híreket ter-
jeszt. — Figyelmeztetem, hogy
már gyanítom kilétét s hogy foly-
tatom nyomozásomat kilétét pon-
tosan megállapítani. Biztos vagyok
benne, hogy ez sikerülni is fog. —
Azonban vegye tudomásul az ille-
tő, sőtélben bukáli rosszakaratu,
pletyka vénaszszony, hogy ha nyo-
mára jövök, úgy tromfolok neki
vissza, úgy megszegyénitem, úgy
megkutyakorbácsolom, hogy szé-
gyenében ő fogja keresni a leg-
csunyább halált: a köteleket.

Molnár György.

* A váradi színház bukaresti
vendégjátéka. Ismeretes, hogy Erd-
élyi Miklós hónapok óta foglal-
kozik egy bukaresti vendégjáték
tervével. A tárgyalások befejeződ-
tek s a bukaresti lapok már köz-
lik, hogy Erdélyi Miklós nagyvá-
radi „román-magyar operett
együttese” a bukaresti Parcul Ote-
telisanu nvári színházában egy
operett előadássorozatot rendez.
Az előadássorozat szombaton,
augusztus 6-án kezdődik ezekkel
a darabokkal: 1. Cirkuszhercegnő
(Kálmán); 2. Alexandra (Szirmai);
3. Nótás kapitány (Farkas Imre);
4. Offenbach; 5. Diadalmas asz-
szony (Csajkovszkij); 6. Orlov
(Granichstäden); 7. Marica grófnő
(Kálmán).

x Nagy meleg ellen, legjobb
a Dreher-Haggenmacher sör.
Hűsít, üdít, kellemes.

* Elfogott tolvaj. Régen ke-
resett tolvaj jutott tegnap a
rendőrség kezére. Mococ de-
tektív tegnap délben a nagypia-
con elfogta Nagy Sándor ismert
csavargót, akinél egy kerék-
párt és több szerszámot, vad-
donatuj gyalukat és más lopott
holmít talált. A rendőrség most
nyomozást folytat, hogy felde-
rítse Nagy Sándor régebbi bü-

Megbízható minőségben chiffonok,
damastok, színes fehérnemű ba-
tistok, étkező-készletek Leitner
Márton R.-T.-nál szerezhetők be

Mi újság?**A lei ma Zürichben: 317.50****Zürichi nyitás****Váradí árfolyamok**

BUDAPEST 317.50

1927. augusztus 2.

	Péna	Áru
BERLIN	28.30	28.50
NEW-YORK	162	163
LONDON	4.83	4.85
PARIS	31.40	31.55
MILANO	22.90	23.10
BUDAPEST	6.40	6.50
PRAGA	792	795
BECS	8.90	9

**Levegőbe repült
egy municiószállító hajó**

Marstalból táviratozzák: Az Elin nevű Marsalesi mo-
torhajó, amely Tunisból Libeuba ágyukat és löszert szállított,
utközben eddig ismeretlen okból a levegőbe repült.

A motorhajón több, mint száz tonna löszert volt elraktá-
rozva és a robbanás ereje olyan nagy volt, hogy messze vi-
déken azt hitték, hogy földrengés vagy vulkanikus kitörés
történt.

A hajó legénységének csodálatos módon, sikerült meg-
menekülnie még mielőtt a hajó a levegőbe repült volna.

**Tüntetés a háboru ellen
a nagy háboru 13-ik évfordulóján**

Berlinből táviratozzák: A há-
boru kitörésének tizenharmadik
évfordulója alkalmából a szo-
ciálista szervezetek tegnap este
tömeg-felvonulást rendeztek, a
melyen a háboru ellen tüntet-
tek.

A szónokok rámutattak arra,
hogy azok az erők, amelyek
1914-ben a rettenetes háborut

felidéztek: újra működni kez-
denek.

Nagy feltűnést keltett, hogy
a tüntetésben a Birodalmi Lo-
bogó Szövetség is számos cso-
porttal képviseltette magát.

A tüntetés — az eddig beér-
kezett hírek szerint — mindvég-
ig méltóságteljes volt és ösz-
szeütközésre nem került sor.

**A csékei „boszorkány”
a váradi ügyészségen**

Cséken hirtelen meghalt Bar
Simonné, egy ottani módos
gazda fiatal felesége. A szeren-
csétlen asszony szombat dél-
után irtózatos görcsök között
lehelte ki a lelkét. Nem tudták
hirtelen megállapítani a halál
okát. A csendőrség nyomozni
kezdett és a falubeliek plety-
kálkodásai alapján a gyanu
Vintis Szaveta bábaasszonyra
terelődött. A bábaasszonyt a
csendőrök elővették és faggatni
kezdtek. Eleinte tagadt az

őreg asszony, de később beval-
lotta, hogy az alig huszonhárom
éves asszonyon tiltott műtetet
hajtott végre.

A csendőrség nyomban le-
letartóztatta Vintis Szavetát, a
kit a legközelebbi vonattal a
nagyváradi ügyészségre szállí-
tották. Mig a falun haladt a vén
bába és a csendőr, a falusiak
vad felháborodással szinte ör-
jongve kiabálták felé:

— Boszorkány, fel kell
akasztani.

**Az ijedtségtől elfelejtette a nevét
Egy tiroli turista szerencsétlensége**

Rómából táviratozzák:

Bozen közelében Renon mel-
lett egészen különös turista-
szerencsétlenség történt.

Vasárnap rengeteg kiránduló
kereste fel a környék hegyse-
geit. A késő délutáni órákban
egy teljesen elhagyatott hegy-
szakadéknál a pásztorok egy
segítségért kiáltó férfit talál-
tak, aki egy több 100 méter
mély szakadék felett egy kiug-

ró sziklába kapaszkodva, élet
és halál között lebegett.

A pásztorok nagy nehezen
megközelítették a sziklát, meg-
szabadították kétségbeesett
helyzetéből az ismeretlen tu-
ristát, aki a kiállott izgalom
következtében teljesen elvesz-
tette emlékezőtehetségét, bam-
bán bámul maga elé és nem
tudja megmondani sem azt,
hogy ki, sem azt, hogy hová
való?

* DRÁGABB LETT A MA-
GYAR VIZUM! A Hegedüs
Hirlapiroda vizumosztálya köz-
li, hogy a magyar vizum 580
lei helyett 670 lei.

* Soffőrök vizsgálja. A rendőr-
ségen ma délelőtt veszi kezdetét
a soffőrök vizsgálja. A vizsgára hu-
szan jelentkeztek, köztük egy mo-
torkerékpárvezető is. Délelőtt az
elméleti vizsga folyik, délután pe-
dig a fűrdői országúton megy vég-
be a vizsga gyakorlati része.

* Kié a retikül. Találtatott egy
barna női retikül, egy pár keztyü-
vel. Igazolt tulajdonosa átveheti a
rendőrség I. emelet 16. számú szo-
bájában.

Csak ma és holnap lát-
hatja „O az egyetlen”-t
a Heymanba.

* Megállottak a pesti villa-
mosok. Budapestről táviratoz-
zák: Tegnap délután háromne-
gyed háromkor a magyar fő-
város egész területén hirtelen
megállott a villamosvasuti for-
galom. A váratlan szünet nagy
izgalmat keltett. Különböző
rémhírek terjedtek el. Kiderült,
hogy az üzembavart rövidzár-
lat idézte elő. A dinamó kijavi-
tása körülbelül fél óra hosszat
vett igénybe, azután újból meg-
indult a forgalom.

* 349. számú Chic Parisien
a legújabb őszi modellekkel
megérkezett a Hegedüs Hirlap-
irodába.

* Életunt aggastyán. Szalon-
táról jelentik, hogy Veres Ká-
roly 74 éves gazdálkodó fel-
akasztotta magát s mire észre-
vették, meghalt. Az öreg ember
rákos betegségben szenvedett
és a szenvedések elől menekült
a halálba.

* Vasuti karambol huszonöt
halottal. Rio de Janeiróból je-
lentik: Az elmúlt éjszaka Ter-
ranovanál egy gyorsvonat be-
lefutott egy veszteglő tehervon-
atba. Az összeütközés rendki-
vül heves volt. Huszonöt
meghaltak és igen sokan meg-
sebesültek. A két vonatból alig
maradt ép kocsi.

* Dickens művei. A Gutenberg
könyvkiadóvállalat ígéretéhez hi-
ven ma jelzi már azoknak a re-
mekműveknek második sorozatát,
amelyekkel a magyar könyvpiacot
gazdagítani kívánja, a második so-
rozat Dickens műveiből van ösz-
szeállítva. Charles Dickens nem-
csak Nagybritanniának, hanem a
világ összes országainak és népe-
nek szívben és kedélyben egyik
leggazdagabb költője. Az első so-
rozathoz tartozó Dumas művek
közölte néhány nap mulva hagyja
el a sajtót és kerül szétküldésre.

* Ford repülőgépeket épít.
Newyorkból jelentik, hogy a
Ford-művek most, amikor az
automobil-üzemüket tudvale-
vően katasztrófális mértékben
redukálni voltak kénytelenek,
állandóan új irányban orienta-
lódnak. Két 6000 lóerős repülő-
gépet konstruálnak, amelyek
száz utast is magukkal tudnak
vinni. A repülőgépek egyfolyta-
ban 7000 mérföldet tehetnek
meg. A gépeken hálókabinok is
lesznek. A gépek építését a jó-
vő év folyamán befejezik.

Egy nagyváradai lokálpatrióta első impressziói Szatmáron

Csúnya város, de már szépül...

A Renault üstökös, amelyre szerencsés elhatározással fölkapaszkodtam, évenként egyszer teszi meg az útját Szatmáron keresztül Nagybányára. Hosszu poruszájával remületbe ejti a szekereseket és az ut mentén lakó jámbor parasztokat, de soha nem ütközik össze az országút szánalomraméltó helyőgőivel. Kötő sofőr ül a vontat mellett. Freiburger. Bár ez a név javakorbéli férfi sejtet, megérettésszerűen fiatal rejtőzik mögötte. A sofőrtől függ minden. Az egyholtozat bármilyen széles ut is, ha egy nő vagy egy tejjel táplált fiatal ur vezetné az üstökösök, rengeteg csillagszeker fordulna az útra. De nem kell félni. Évezredek óta Freiburgerék kormányozzák a kőtűnő Halley és Pons Winneke gyártmányokat. Még sohasem történt semmi baj. Amikor felültem a Renault-ra reszketett a kérdésem: Vajon mi lesz? Epen kőtűnő-e vissza? Mert ez nem rejtő, nem Jules Verne-i fantazmagória, amiről beszélni fogok, ez rosszabbul is sikerülhetett volna. A kirándulót. De én többek közt ott maradtam volna például Nagyváradban is. — Mert Freiburger és utitársaim, akiknek volt személyazonossági igazolványuk esetleg nélkülem száguldának tovább. Azonban nem így történt.

A Kraszna hid tizennégy kilométerre esik Nagyváradtól. Már régen elhagytuk ezt a nagy unalmas falut, amelynek a bejáratánál Mária Terézia korába képzelhetjük magunkat. Hatalmas, kopár építményeket: félköralakban ölelnek át ódon kaszárnyák és egy régi-regi kastély. A kaszárnyák előtt pecsés silbakok. Százados faóriások a kastély előtt a parkban. Beljebb stílszerűtlen modern épületek, megújulás és a szegénység tünetei, amelyeknek a művészethez semmi közük nem lehet. A régi német városok ma is őrzik középkori építkezésük stílusát. Ezekben a városi tanács nem tűr művészetlen házakat. Erre mitelének örülni kell, ha valaki épít. Nem sokat törődnek vele, ha az építkező brutálisan tönkretesz egy szép templom artisztikus hatását, vagy egy szobor háttérében emelkedik valami komor tűzfal. Mintha az izléstelenség volna már a stílus.

Nem számítottam rá, hogy vala-

hol igazolásra szólítanak fel. A Kraszna hidjától visszafordították az autót, mert Nagyváradban közlekedési engedélyt kell szereznem a csendőrpáncsnokságnál. Engedélyt pedig csak igazolt személyek kapnak. Negyvenöt kilométert potyára tettünk meg. Nagyváradban sehol nem figyelmeztettek bennünket.

Szerencsére, volt a zsebemben kéziratpapír és ceruza. A főhadnagy belátta, tényleg újságíró vagyok és intézkedett, hogy az autó átmehesen a hidon velem együtt.

Még soha nem voltam Szatmáron. Nagyváradban sem. Nem tudom elmondani, hogy milyennek képzeltem ezeket a városokat. Hogy mindakettőt épségben — a

Ez volna Szatmár...?

Egy csúnya, bizonytalan nedvű és bizonytalan folyású piszkos folyóhoz érkeztünk. Széles volt, mint a Tisza, de víz csak itt-ott lötyögött és kigyózott benne. A Szamos. Előttünk a hid. A hidon egy keskenyvágányú vonat áll négy kocsiból álló szerelvényvel. Rozoga fahid, vasítműködésű korlátal a két oldalán.

— Mi baja ennek a vonatnak? Mindjárt leszakad ez a hid vele együtt.

— Itt a megállója — feleli egy benszülött. Ez a szatmári kisvasút.

A vasut négy harmadosztályú kocsijával végre elindul. De előbb gögösen füttyentget. Két hosszút, egy rövidet. Anynyit jelent:

— Ez vagyok én!
A tulsó oldalon megállítanak. A hidon nyolcvan lejt kér. Hid és kőpénz címén. Meg kell fizetni a szatmári kövezetét. És ezt a gyönyörű hidat, az alatta tátongó mélységgel.

Szekerek sorfala közt szomorú, igénytelen házacsok árnyékában érünk a város belsőjébe. Hát ez volna Szatmár. A megye székhely, a város. Egy beláthatatlan arányú négyszög, amelynek a közepén kut kerekét forgatják vízfordó asz-

magam testi épségét értem — megláthatom, biztosított az a pillantás, amelyet Freiburger a kormánykeréken nyugvó hatalmas kezeire vetettem.

Freiburger baboná. Utközben két gummidefektus érte a gépet.

— Valaki peches közülünk — mondta Freiburger. Egymásután két defekt, régen nem fordult elő.

— Én nem lehetek peches — mondtam, — ha én volnék, akkor, most nem lehetnék itt maga mellett, hanem a nagyváradai pályaudvaron várnam a váradit vonatot.

— Ez igaz — volt a megnyugtató válasz.

Eddig csak a primadonnákról és a kártvasokról tudtam, hogy előítéletesek.

szonyok. Engem megdöbbenett ez a nagy nagy Szalonta. Harminc évvel ezelőtt, amikor a színház helyén a Karaguly ház állott köröskörül szatócsüzletekkel címezve, szebb lehetett Nagyvárad, mint amilyen most Szatmár. Az autót úgy bámulják a gyerekek, mint Byrd kapitány gépét Párisban. Rozzant vaskerekű konfliktus zörögnek a drága kövezeten. A

Mussolini nagy beszéde a nemzetközi helyzetről

Nem harcias a duce új nyilatkozata — Tartózkodó a dunai konföderáció kérdésében

Rómából táviratozzák:

A minisztertanács tegnap délutáni ülésén Mussolini újabb nyilatkozatot tett a nemzetközi helyzetben utóbb beállott változásokkal kapcsolatban.

Többek között ezeket mondotta:

— A legutóbbi minisztertanács óta Olaszországot érintő említésreméltó esemény nem történt. A legfontosabb a szerb és albán konfliktus volt, amit a hatalmak együttes fellépése sikeresen elsimított. Ez bizonyítéka annak, — mennyit lehet elérni a hatalmak együttes fellépésével.

— A másik esemény a bécsi tüntetés volt. És bár ehhez Olaszországnak semmi köze sem volt, mégis okot szolgáltatott dőre fascistaellenes kampányra. Azok a verziók, amelyek Olaszország beavatkozási szándékáról elterjedtek, annyira képtelenek, hogy cáfolatra sem érdemesek.

— Én már az első hírek hallatára tudtam — folytatta Mussolini — hogy a bécsi lázadás csak meddő vérengzés politikai hatás nélkül, azonban kétségtelen, hogy ezekkel az eseményekkel kapcsolatosan újra felmerült a dunai konföderáció és Ausztriának Németországhoz való csatlakozásának sokat hangoztatott gondolata. Ebben az ügyben Olaszország nem változtat magatartásán, melyet általános és különleges szempontok vezérelnek.

Mussolini ezután a genfi konferenciáról, majd belpolitikai kérdésekről nyilatkozott, végül kiemelte a holnap Rómába érkező Fuad

bakon pájeszes, szakállas kocsisok. Ilyet még nem láttam. Azt mondják, hogy Mármaroszigeten minden konfliktus ilyen.

Az aránytalan térség a végrehajtási négyesözet juttatja az ember eszébe. A közepén nem embert, hanem vizet húznak fel.

— Most vezeték be a vízvezetékét — mondja a pincér a Palace kávéházban, ahol reggelizünk.

Más kávéház nincs is egész Szatmáron. Nagyváradon ehhez hasonló kávéházat nem tudok hirtelen említeni. Talán a hidon túl akad. Messze.

— Tehát Szamos, vizet isznak ezután.

— Nem, Csak Artézi vizet.

— Hát az a föld turás ott micsoda? — mutatunk a térség egyik távoli pontja felé.

— Csatornázás. Megkezdtek a csatornázást is Szatmáron — feleli büszkén a pincér.

— Eddig nem volt csatornázva a város?

— Nem.

Szóval szépen fejlődik Szatmár. De mikor hozzák közelebb a házakat egymáshoz? Remélhetőleg nem negyven év múlva. Negyven évvel ezelőtt Nagyvárad apró háza a nagypiactér óriási foltját övezték körül. Ma Szatmár olyanféle, amilyen akkor lehetett Várad.

(m. i.)

egyiptomi király látogatásának nagy politikai és gazdasági horderejét.

Rómából táviratozzák: Fuad egyiptomi királyt mára várják az olasz fővárosba, fogadtatására nagy előkészületeket tesznek. A király, a trónörökös és az udvar számos tagja már Rómában van.

Tizenhárom éves gyilkos

— Az Estilap eredeti távirata —

Nyittról jelentik:

A nyitramegyei Vágkirályfán, a határban P. Lajos 13 éves vágkirályfi paraszttíu összeveszett valami miatt Karvay Ernő 19 éves cigánylegényvel.

Karvay pofonította a fiút, mire az előkapta a kabátja alól a konvhakést és

telies erővel többször egymásután beledőfött a szerencsétlen cigánylegény mellébe és nyakába.

Karvay először menekülni akart, de a szurások özöne alatt a földre zuhant. P. Lajos, a 13 éves gyilkos, ezután hazament. Karvayra vérbefagyva találtak rá órák múltán az arrajárók. Karvayt életveszélyes sérülései miatt a pozsonyi kórházba szállították. Életbenmaradásához kevés a remény.

A fiatalokú bicskást a csendőrség letartóztatta és beszállította a nyitrai államügyészség fogházába.

Nem sikerült

Chamberlin új kísérlete

Eltévedt az Ocean fölötti ködben

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból táviratozzák: Chamberlin, a híres óceán-repülő hetek óta készül új kísérletére. Chamberlin programja szerint egy hajóról a másikra való repülés által veszélytelené lehetne tenni az Ocean fölött való repülőforgalmat és egyúttal felére szállítani a postaszállítás idejét.

Chamberlin tegnap délelőtt tizenegy órakor tette meg első

kísérletét ebben az irányban és a Lewiathan nevű gyorshajó fedélzetéről sikeresen felszállott.

A tengeren sűrű köd ült, amelyben Chamberlin nem tudott eligazodni. Sokáig keringett a Lewiathan körül. Majd Curtisfield felé vette útját s az ottani repülőtéren leszállott.

Kijelentette, hogy kedvező légköri viszonyok között újból megismétli kísérletét.

Színház

MA ESTE ZÁRUL A SZÍNHÁZ KAPUJA

Iglói diákok: a zenekar és műszaki személyzet jutalmjátéka

Farkas Imre bájos diáktörténete az Iglói diákok lesz az idei színházi szezon ma esti utolsó előadása a zenekar és műszaki személyzet jutalmjátékául. A darab a legjobb előkészítéssel kerül előadásra. Évike szerepét Gál Piri fogja eljátszani, aki ebben a bájos szerepében fog bucsuzni a váradi közönségtől. Mint műkedvelő fel fog lépni az Iglói diákokban Anné Odón, aki mint műkedvelő színész, már több alkalommal nagy sikereket aratott a színpadon. Anné Odón Odrobina korcsmáros szerepét fogja elsorávan alakítani. Ezzel az előadással vége lesz az idei színházi szezonnak, a társulat Bukarestbe utazik, ahova meghívást kapott egy turnéra és augusztus 16-án már a bukaresti Teatrul Parcul Otetelisanu színházban fogja a váradi szintársuliat a babérokat aratni.

Angol-szövet raktár

Urakat izléssel és elegánsan öltöztet

Hackmayer
angol szabó-cég

Avram Iancu (Kossuth)-u. 2.

Szolid árak.

Bodegáknak és fogyasztóknak ajánlat!

Frissen érkezett ementhali sajt kilója 145 lei
Lika, korona, grói és trapista sajt utóbbi kilója 85 lei
Tea-vaj á la Teschen csomagja 16 lei
Szardínia 17 Lei
Zagusca, Troick friss küldemény érkezett

Aszódihoz

Sas-palota 3794

Szalámi Herz, Csergő, Készler, Teil, Szibiu — Málnaszörp

Bőröndöket, akták és iskolatáskákat, valamint divatos ridikülöket detailban és engro árakban árusít

Nagyváradi Bőröndáru-és Táskaáru

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 18.

E szakmába vágó javításokat olcsón eszközöl. 3247

Parketttele, falporoló, kefe-seprő és mindennemű saját készítményű kefeáru legolcsóbban beszerezhető STERN S. ENDRE cégnél Oradea N. Iorga (Zöldfa)-utca 10. Viszonteladónak árengedmény. 3540-3

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozot szoba, központban azonnala világítás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál.

LAKAST keresők és eladók bizalommal forduljanak hozzám, 24 óra alatt van lakásuk, házuk, szőlőjük, földjük. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 622

KAPU alatti bejárati utcai butorozott szoba azonnal kiadó. D. Tichindeal (Fürdő) utca 6. 615

KERESEK modern 2 szobás lakást magas bérért. Cim a kiadóban. 626

ATADÓ 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekből álló teljesen modern, garantált tiszta lakás. Cim a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁS

TÖBB ügynök részletfizetésre való eladásra felvétetik Rottenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 605

HAZMESTERNEK felveszek kertészethez értő fiatal gyermektelen házaspárt. Jelentkezés délután fél 3 órakor. Grosz, Zsiga Miklós (Lukács György) utca 4. 619

VALLASOS izr. urileány, német, magyar gyermekek vagy idősebb hölgy mellé ajánlkozik. — Cim Hegedűs hirlapirodában. 618

CSECSEMŐGONDOZÓNÓ intelligens fiatalasszony azonnala állást keres. Cimet Hegedűs hirlapirodába kér. 611

KOMOLYABB segédet keres textilben. Kardos cég. 617

PENZKÖLCSÖN

PENZKÖLCSÖNT nyújt kézi fedezetre egyezer leitől kezdődőleg Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

ADÁS-VÉTEL

DUMAS: Várnász című könyvét megvételre keresem. Cim a Hegedűs hirlapirodában. 547

FÖLDY Mihály: Szahara című könyvét megvételre keresem. Cim a Hegedűs hirlapirodában. 558

HASZNALT hosszú PERZSA BUNDA eladó. Rubin szücs, Victoriei (Kolozsvári) utca 5. 613

Aug. 14

A nagyváradi könyvnyomdászok és a Gutenberg-dal-kör nyomtatvány-kiállítása, országos dalversenye és táncmulatsága a Kath. Körben.

ELADÓ Vitrin. comód, üveg és porcellán dolgok, keleti perzsák, uri szobába való gyönyörű keleti függöny, sok minden. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 623

KIS Singer varrógép és bordó plüss, hepcser eladó. Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 33-a. 612

ZONGORA rövid, azonnal bérbeadó, önműködő zongora eladó. Plevnei (Timár) utca 10. 625

INGATLAN

KIADÓ lelépés nélkül 5 szobás parkettes uri magánház, szép park évi 70 ezer leiert, egy évi bér előre fizetve. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 620

ELADÓ volt faaprító vállalati telek, iparvágány mellett, 20 ezer leiert, előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 621

ELADÓ Tace Ionescu (Körös) utcán 8 lakásos ház, 3 szoba fürdő beköltözhető, nagy kerttel, 650 ezer lei, előnyös fizetés. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 624

KÜLÖNFÉLÉK

HAZIVARRAST saját lakásán vállal, elsőrendű munkát szállít Trenkó Teréz, Tace Ionescu (Körös) utca 67.

ÜZLETHELYISÉG és raktár nagypiacon keresletik. Cimet a Hegedűs hirlapirodába.

OLCSÓ üzlethelyiség, egy raktár lakásnak is átalakítható, azonnala kiadó. Cuza Voda (Szacsavay) utca 76. háztulajdonosnál. 616

Freund Benjámín
ékszerész-üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Ságuna (Kapucinus)-utca 16. alá helyezte át. Orát, ékszert, lát-szert leszállított árban árusít. — Aranyat, ezüstöt, briliántot magas árban vesz. 2818

Kiskereskedők és iparosok részére

JURNAL ÉS INVENTAR 90. — lei

Mégay és László papirkereskedésében

Avram Iancu (Kossuth)-utca 2. 3332

Licitatie voluntar

Casa cu intravilan situata orasul Oradea, Str. Dorobantilor No. 2., apartinand lasamantul defunctei Vád. lui Carol Rimler nasc. Vilma Mandel (asa mita „Vila Rimler”) se vinde celui, care promite mai mult,

in ziua de 9 August 1927, ora 3 d. m.

prin licitatie publica voluntara ce se va tine in biroul subsemnatului executor testamentar (Str. Iosif Vulcan No. 17. parinalt.)

Conditie detaliate ale licitatiei pot fi vazute in biroul subsemnatului avocat sub orificiale.

Imobilul poate fi inspectat cand in decursul zilei.

Oradea, la 30 Iulie 1927.

Dr Alfred Bock
avocat, executor testamentar
Oradea, st. Iosif Vulcan No.

Önkéntes árverés

A néhai özv. Rimler Károlyné, született Mandel Vilma ingatalkához tartozó, Oradea városban, str. Dorobantilor 2. a. levő beltelkes ház (ugynevett Rimler-villa)

1927. évi augusztus 9. napján

délután 3 órakor alulirott végrendeleti végrehajtó irodájában (str. Iosif Vulcan 17 sz. féleml) megtartandó nyilvános önkéntes árverésen a legtöbb igérőnek el fog adni.

Részletes árverési feltételek megtekinthetők alulirott ügyvéd irodájában, a hivatalos órák alatt.

Az ingatlan a nap folyamán bármikor megtekinthető.
Oradea, 1927. július 30.

Dr Bock Alfréd

ügyvéd, végrend. végrehajtó
3817 Oradea, str. Iosif Vulcan 17

KLEIN

kartelen kívüli 3484

cégfestő

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 36.

PLANTOL

a legjobb növény-ételiszir
tisztá, egészséges és

SZAPORÓ.

Kapható ¼ és ½ kilogramos kockákban. Előállított FUCHS BENJAMIN oradeai főrabbi ur felügyelete alatt a Fabrica Phoenix S. A. R. Bucuresti cégnél.

Oradeai képviselet:

Fischer Emil

Parcul Stefan Cel Mare 11.

(volt Tisza Kálmán)-tér

Telefon: 962

x Villamos bérlettartó Celuloidból 25 Lei a Hegedűs Hirlapirodában.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.